

Lektionsplanering

Årskurs: 7

Ämne: Geografi

Tema: Exogena krafter

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll:

Undervisningen ska behandla de exogena processer som formar och förändrar landskapet, exempelvis vittring, erosion och sedimentation. Eleverna ska också få kunskaper om hur dessa processer påverkar miljöer och levnadsvillkor i olika delar av världen.

Kunskapskrav:

Eleven visar grundläggande kunskaper om geografiska förhållanden, mönster och processer. Eleven för enkla resonemang om hur naturens processer och människors verksamheter formar och förändrar landskap och livsmiljöer.

Lärlädda instruktioner

Introduktion till exogena krafter (10 min).

- Presentera begreppet exogena krafter och ge en översikt över dess olika typer, inklusive vittring, erosion och sedimentation.
- Diskutera skillnaden mellan endogena och exogena krafter.
- Använd bilder och diagram för att visualisera processerna.

Genomgång av erosion (15 min).

- Förklara hur erosion påverkar landskapet genom vatten, vind och is.
- Visa exempel på kända erosionslandskap, såsom canyoner och deltaformationer.
- Diskutera hur erosion kan påverka människans aktiviteter, som jordbruk och bosättning.

Aktivitet: Observation av naturlandskap (15 min).

- Dela in eleverna i grupper och låt dem observera och beskriva olika naturtyper på skolgården eller i närområdet.
- Be dem tänka på hur exogena krafter kan påverka de observerade landskapen.
- Diskutera i helklass vilka observationer och tankar grupperna har gjort.

Sammanfattande diskussion (10 min).

- Diskutera hur förståelsen av exogena processer kan kopplas till aktuell miljö- och samhällsutveckling.
- Låt eleverna ställa frågor och reflektera över vikten av exogena krafter i deras liv.

Aktivitet

Eleverna ska i grupper skapa en affisch som visar en viss exogen kraft (vittring, erosion eller sedimentation) och dess påverkan på ett specifikt landskap. De ska inkludera bilder, förklaringar och exempel på hur denna kraft kan påverka människor och natur.

Beräknad tidsåtgång: 15 minuter

Exit-ticket

- Vad är exogena krafter?

Svar: Exogena krafter är naturprocesser som formar och förändrar landskapet utifrån jordens yttre påverkan, som exempelvis vind, vatten och is.

- Ge ett exempel på en exogen kraft och dess effekt.

Svar: Erosion är en exogen kraft som kan skapa canyoner och förändra floders lopp.

- Hur kan vittring påverka berg?

Svar: Vittring bryter ner berg till mindre partiklar, vilket kan förändra landskapet över tid.

- Vad betyder sedimentation?

Svar: Sedimentation är processen där material som transporterats av vatten eller vind avsätts och bildar nya jordlager.

- Vilken påverkan har erosionsprocesser på människors aktiviteter?

Svar: Erosion kan göra mark mindre bördig och påverka byggnationer och infrastruktur negativt.

Hemläxa

Eleverna ska skriva en text på 200 ord där de beskriver en plats de känner till och identifierar de exogena processer som påverkar den. De ska ge specifika exempel och diskutera konsekvenserna av dessa processer.

Fördjupningsuppgift

Elever som vill fördjupa sina kunskaper kan få i uppdrag att undersöka hur

mänsklig påverkan på landskapet, som exempelvis städer och jordbruk, kan accelerera eller motverka exogena krafter. Syftet är att analysera de långsiktiga effekterna av dessa processer på hållbarhet och naturresurser.

Förslag för nästa lektion

Koppling mellan endogena och exogena krafter.

Denna lektion ska bygga vidare på tidigare kunskaper genom att utforska endogena krafter som platttektonik och vulkanism, och deras samverkan med exogena krafter i landskapsutvecklingen. Det är viktigt att förstå hur dessa processer båda formar jorden och kan påverka varandra. Eleven kommer också att få möjlighet att diskutera relevansen av dessa processer i relation till aktuella miljöfrågor.

Förberedelser

- Förbered bilder och exempel av exogena processer.
- Samla material för affischen som eleverna ska skapa.
- Planera för eventuell exkursion till ett närliggande område med tydliga exempel på exogena krafter.

Tags: [Lektion](#)